

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพล
จากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

เอกสารวิจัยส่วนบุคคล

โดย

พันเอก สิทธิศักดิ์ เจนบรรจง
รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 153

วิทยาลัยการทัพบก

กันยายน 2564

เอกสารวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสีย
ของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
โดย พันเอก สิทธิศักดิ์ เจนบรรจง
อาจารย์ที่ปรึกษา พันเอก ตุลธร นวพิตร

วิทยาลัยการทัพบก อนุมัติให้เอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรหลักประจำ วิทยาลัยการทัพบก ปีการศึกษา 2564 และเห็นชอบให้เป็น
เอกสารวิจัยส่วนบุคคลที่อยู่ในเกณฑ์ระดับ

พลตรี ผู้บัญชาการวิทยาลัยการทัพบก
(มหศักดิ์ เทพหัตสดีน ณ อยุธยา)

คณะกรรมการควบคุมเอกสารวิจัยส่วนบุคคล

พันเอก ประธานกรรมการ
(ตุลธร นวพิตร)

พันเอก ดร. ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา
(เจน สุขศรีทอง)

พันเอก กรรมการ
(สติത്യพันธ์ ประกอบผล)

พันเอกหญิง กรรมการ
(ธนิตา วงษ์จินดา)

บทคัดย่อ

ผู้วิจัย	พันเอก สิทธิศักดิ์ เจนบรรจง
เรื่อง	แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
วันที่	กันยายน 2564 จำนวนคำ: 8,575 จำนวนหน้า: 21
คำสำคัญ	ประสิทธิภาพการฝึก, จังหวัดชายแดนภาคใต้
ชั้นความลับ	ไม่มีชั้นความลับ

เอกสารวิจัยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไปของการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบจากการฝึกเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เหมาะสม

ผลการวิจัยสรุปว่า สภาพแวดล้อมทั่วไปของการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ หน่วยงานด้านความมั่นคงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลระบบป้องกัน และเพื่อแก้ไขการก่อเหตุอาชญากรรมได้ทันต่อสถานการณ์ และตอบสนองความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ การสนับสนุน และส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่นของตนเอง ควบคู่กับการติดตาม ตรวจสอบ กำกับ ดูแลการดำเนินงานในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ดำเนินการเร่งแก้ไขกฎหมายที่มีช่องโหว่ และไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึก และเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในระยะยาว สภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบ ควรเพิ่มสถานการณ์ในการฝึกเกี่ยวกับปฏิบัติการป้องกันสงครามด้านสถานที่ ควรเพิ่มสถานที่ฝึก หรือจำลองสถานที่การฝึกที่มี

สภาพภูมิประเทศที่คล้ายคลึงกับภูมิประเทศของจังหวัดชายแดนใต้ ด้านระยะเวลา ควรเพิ่มระยะเวลาเป็น 1 เดือน เพื่อเพิ่มระยะเวลาการฝึกให้ครอบคลุมทุกสถานการณ์ และทุกสถานการณ์การฝึก และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผู้ฝึกควรมีคุณสมบัติที่มีความชำนาญเฉพาะ และควรเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนใต้อย่างน้อยเป็นเวลา 3 ปี เพื่อให้มีความชำนาญในการปฏิบัติการในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ

ABSTRACT

AUTHOR: Colonel Sittisak Janbunjong

TITLE: Guidelines for improving training efficiency to reduce the loss of personnel from operations in the southern border provinces

DATE: September, 2021 **WORD COUNT :** 8,575 **PAGES :** 21

KEY TERMS: Training efficiency, southern border provinces

CLASSIFICATION: Unclassified

This research paper The objective is to study the general environment of unit operations in the southern border provinces. To study the problem state And the current cause found from training to prepare personnel to operate in the southern border provinces And to know how to develop training efficiency in order to reduce the loss of personnel from the appropriate operations in the southern border provinces.

The results of the research concluded that The general environment of unit operations in the southern border provinces Security agencies should pay more attention to the development of database systems, defense systems. And to resolve the crime in a timely manner and meet the differences in each area Integration with relevant agencies to prevent and systematically suppress crime. Supporting and encouraging people, communities, government agencies and the private sector to take part in crime prevention in their own local area. Along with continually monitoring, inspecting and supervising the operation at the local level Expedite action to resolve vulnerable laws and not suitable for the current situation Focus on cultivating consciousness and strengthen citizenship. This is the basis for solving long-

term security problems, current problems and causes found. Should increase the situation for training on the site war prevention operations. Should add a training location or simulate a training site with a terrain similar to the terrain of the southern border provinces. The duration should be increased to 1 month in order to increase the duration of the training to cover all situations. And every training station and the most important thing is that the trainer should be qualified with a specific expertise. And should be a person who has worked in the southern border provinces for at least 3 years in order to have expertise in operating in various situations effectively and efficiently.

กิตติกรรมประกาศ

เอกสารวิจัยส่วนบุคคลเรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์จาก วิทยาลัยการทัพบก และคณาจารย์ที่ได้ให้โอกาส และประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ในสาขาวิชาต่าง ๆ รวมทั้งอาจารย์ พันเอก ตูลธร นวพิตร อาจารย์ที่ปรึกษา และ พันเอก ดร. เจน สุขศรีทอง ผู้ทรงคุณวุฒิที่ปรึกษา ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ และช่วยเหลือผู้วิจัยทุกขั้นตอนของการดำเนินการวิจัย งานวิจัยประสบความสำเร็จผู้วิจัยขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

สุดท้ายนี้ หากเอกสารวิจัยส่วนบุคคลฉบับนี้มีประโยชน์ หรือมีคุณค่าแก่ผู้อื่นแล้ว ผู้วิจัยขอมอบคุณความดีที่ได้ให้กับผู้มีพระคุณ และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยในครั้งนี้ทุกท่าน

สารบัญ

	หน้า
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ที่มา และความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
วิธีการศึกษา.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับ.....	5
บทที่ 2 บทวิเคราะห์.....	6
วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา.....	6
วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์.....	9
วิเคราะห์ทางเลือกยุทธศาสตร์.....	12
วิเคราะห์ทางเลือกใหม่.....	14
บทที่ 3 บทอภิปราย.....	17
บทที่ 4 บทสรุป.....	20
ข้อเสนอแนะ.....	21
เอกสารอ้างอิง.....	22
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	24

บทที่ 1 บทนำ

ที่มา และความสำคัญของปัญหา

จากสถานการณ์การก่อความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่วันที่ 4 มกราคม 2547 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน กองทัพภาคใต้จัดส่งกำลังพลลงไปเพื่อปฏิบัติการกิจในการแก้ไขปัญหาการก่อความไม่สงบที่เกิดขึ้นในพื้นที่ดังกล่าว (ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนใต้, 2559) โดยมีวัตถุประสงค์หลัก คือ การสร้างความสงบเรียบร้อยในพื้นที่ที่เกิดขึ้นโดยเร็ว ประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ที่มีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินกลับมาใช้ชีวิตได้อย่างปกติสุข ซึ่งจากการปฏิบัติงานของกำลังพลที่ผ่านมา ได้มีการพัฒนามาโดยลำดับส่งผลให้การปฏิบัติงานตามแนวทางการแก้ไขปัญหาจังหวัดชายแดนภาคใต้มีความชัดเจน มีทิศทางที่ดีขึ้น และมีผลเป็นรูปธรรมที่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้ จากสถิติการก่อเหตุและการสูญเสียชีวิตรวมในพื้นที่ลดลงอย่างชัดเจน ส่วนราชการและประชาชนในพื้นที่ที่มีการจัดกิจกรรมที่แสดงออกถึงการมีส่วนร่วมกันมากขึ้น

สถิติความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้น มีข้อมูลปรากฏว่า สถิติสะสมจำนวนผู้เสียชีวิต และบาดเจ็บสะสม ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 – 2557 จำแนกเป็นรายปี พบว่า มีผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 6,286 ราย เฉลี่ยมีผู้เสียชีวิตปีละ 571 ราย และมีผู้ได้รับบาดเจ็บทั้งสิ้น 11,366 ราย เฉลี่ยปีละ 1,033 ราย ด้านสถิติความสูญเสียชีวิต จำนวนผู้เสียชีวิต และได้รับบาดเจ็บตลอด 11 ปี มีผู้เสียชีวิต (เฉพาะจากเหตุความมั่นคง) รวมทั้งสิ้น 3,929 คนแยกเป็นประชาชนทั่วไป 2,610 คน (คิดเป็นร้อยละ 66.43) ในส่วนของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเจ้าหน้าที่ทหาร 509 นาย (คิดเป็นร้อยละ 12.95) เจ้าหน้าที่ตำรวจ 365 นาย (คิดเป็นร้อยละ 9.29) (ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้และศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้, 2558)

โดยสรุปภาพรวมของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นที่ส่งผลกระทบต่อ การสูญเสียชีวิต เกิดจากกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง ใช้ยุทธศาสตร์สงครามแย่งชิงประชาชน ยุทธวิธีการก่อวินาศกรรม ด้วยการลอบวางเพลิง, ลอบวางระเบิดแสวงเครื่องชนิดบรรจุภาชนะดัดแปลง ชนิดบรรจุในรถจักรยานยนต์ และชนิดบรรจุในรถยนต์ จุดชนวนด้วยสัญญาณโทรศัพท์มือถือ, คลื่นวิทยุติดต่อบลูทูธ หรือรีโมทคอนโทรล กระทบต่ออาคารสถานที่ราชการ, โรงเรียน, ชุมชนไทยพุทธ, ย่านการค้า ในเขตเทศบาล, ระบบสาธารณสุขโรค และต่อบุคคล/เจ้าหน้าที่รัฐ ชุมโคมติเจ้าหน้าที่รัฐด้วยการยิง, ด้วยการวางระเบิด หรือการวางระเบิดประกอบกรยิงต่อขบวนรถที่เคลื่อนย้ายทางธุรการ หรือต่อหน่วยลาดตระเวนด้วยยานพาหนะ และขบวนเดินเท้ารวมทั้งการก่อเหตุสะเทือนขวัญ เช่น การฆ่าตัดศีรษะ, ฆ่าแล้วเผา, การตีโฉบฉวย ด้วยกำลังขนาด 1 ชุดปฏิบัติการ (6 คน) ถึง 1

กองร้อย ต่อด้านตรวจ จุดตรวจ และจุดสกัดที่อยู่โดดเดี่ยว หรือฐานปฏิบัติการ ระดับหมู่ หมวด ถึงระดับกองร้อย ประกอบกับการก่อวินด้วย การตัดต้นไม้ขวางทาง, โปรงตะปูเรือใบ, เผาข้าง รัถยนต์, วางวัตถุต้องสงสัย, ทำลายพืชไร่ เพื่อขัดขวางการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ สร้างความ สับสนหวาดกลัวต่อประชาชนในพื้นที่ (กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4 ส่วนหน้า, 2559) ซึ่งเป็นการสร้างความสูญเสียดังที่กล่าวข้างต้น

จากการวิเคราะห์สาเหตุของการบาดเจ็บ และสูญเสียที่ผ่านมาส่วนใหญ่นั้นเกิดจากสาเหตุสำคัญ ได้แก่ กำลังพลบางส่วนที่ลงไปปฏิบัติหน้าที่ยังอยู่ในสภาวะไร้รู้ ขาดความรู้ ความเข้าใจ หรือมี ความเข้าใจที่ไม่ตรงกันในสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งในเชิงโครงสร้างของขบวนการ ยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีของการก่อความไม่สงบอย่างแท้จริง หรือรู้แต่ไม่ปฏิบัติ (ประมาท) การไม่คุ้นเคยกับ ยุทธวิธีการรบนอกแบบของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง การขาดความต่อเนื่องไม่สามารถดำรงสภาพ ซึ่งสาเหตุสำคัญอีกประการหนึ่งคือ แนวทางการเตรียมกำลังของเจ้าหน้าที่ทหารที่จะเข้าปฏิบัติ หน้าที่ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ผ่านมา ยังอยู่ในลักษณะแยกการ ไม่เป็นมาตรฐาน เดียวกัน ทำให้กำลังพลมีความรู้ ความเข้าใจในสภาพปัญหาที่แตกต่างกัน จึงไม่สามารถนำไปสู่ การแก้ปัญหาในภาพรวมของการควบคุมพื้นที่ และลดการสูญเสียของกำลังพลได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาดังกล่าวสามารถแก้ได้ด้วยการฝึก โดยฝึกแบบเหมือนจริงอยู่ตลอดเวลา และสุดท้าย คือ ขาดการกำกับดูแลของผู้บังคับหน่วยทุกระดับ (สำเร็จ ศรีหรัย, 2551)

อย่างไรก็ตาม สิ่งที่มีผู้บังคับบัญชาทุกระดับยังมีความเป็นห่วงและพยายามแก้ปัญหา มาอย่างต่อเนื่อง คือ การบาดเจ็บและสูญเสียของกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ (กองทัพบก, 2550) ถึงแม้สถิติการบาดเจ็บและสูญเสียในส่วนของกำลังพลจะลดลงก็ตามแต่ลักษณะของ การบาดเจ็บและสูญเสียยังเป็นรูปแบบหรือลักษณะเดิม ๆ ทั้งนี้ ถือเป็นการสะท้อนให้เห็นว่า การฝึกที่ผ่านมายังมีจุดอ่อนหรือข้อบกพร่องบางประการซึ่งหากหน่วยที่รับผิดชอบในการฝึก กำลังพลได้มีการศึกษาบทเรียน การทบทวนหลังการปฏิบัติที่ผ่านมา หน่วยจะสามารถค้นหา จุดอ่อน และปิดจุดอ่อนดังกล่าวด้วยการฝึกในเรื่องนั้น ๆ อย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นทักษะ และ สัญชาตญาณรวมทั้งการคงสภาพจุดแข็งของการฝึกในเรื่องอื่น ๆ ที่มีมาตรฐานอยู่แล้วอย่าง ต่อเนื่อง สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันย่อมทำให้ทหารที่ปฏิบัติหน้าที่ในพื้นที่จังหวัด ชายแดนภาคใต้เกิดความมั่นใจ สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพตามแผนยุทธศาสตร์ ชาติ 20 ปี (ราชกิจจานุเบกษา, ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580) ด้านความมั่นคง และ แผนการพัฒนาประเทศที่กำหนดกรอบแนวทางการพัฒนาเพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทย มีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว โดยมีระยะเวลาบังคับ 20 ปี ตั้งแต่ปี 2561 - 2580

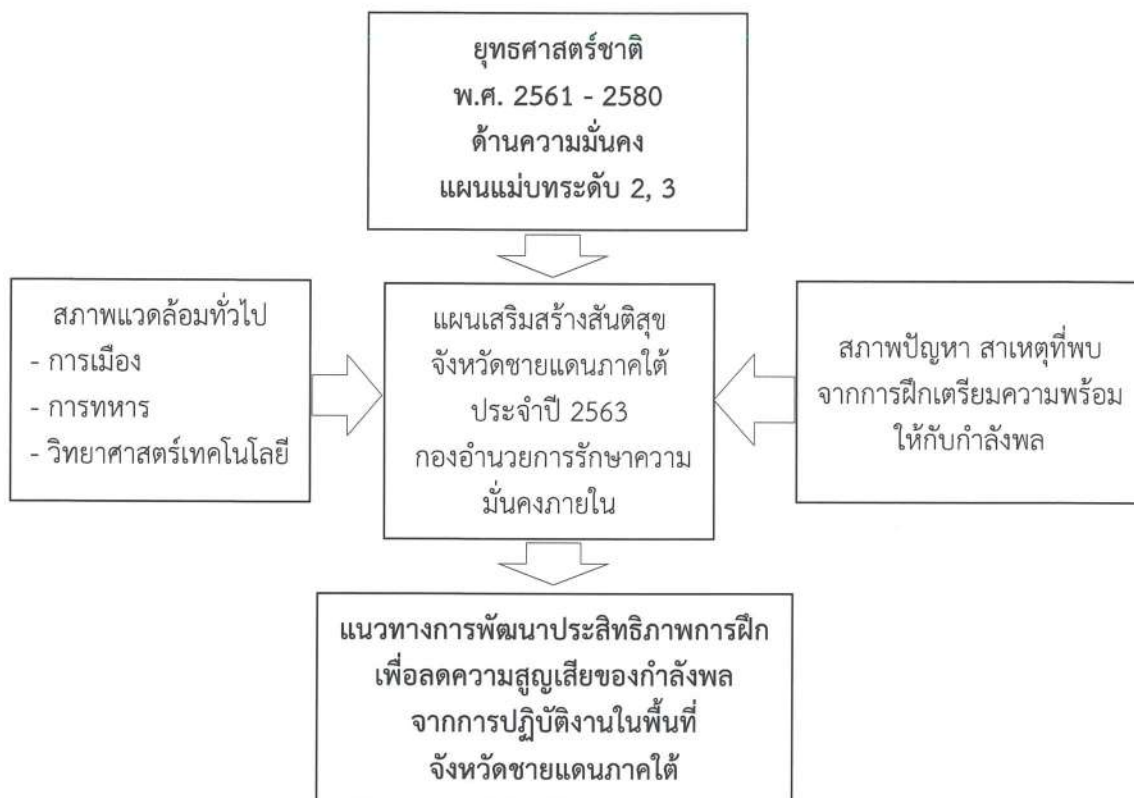
ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะทำการศึกษาในเรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพ การฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

โดยจะทำการศึกษาวิจัย ดังนี้ สภาพแวดล้อมทั่วไปของการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นอย่างไร, สภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบจากการฝึกเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีอะไรบ้าง และแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เหมาะสม เป็นอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยในครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อกำลังพลที่เข้ารับการฝึกเพื่อไปปฏิบัติหน้าที่ในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเป็นการแก้ปัญหา หรือลดการสูญเสีย และบาดเจ็บ กำลังพลมีชีวิตรอดปลอดภัยเพื่อพร้อมไปปฏิบัติภารกิจอื่น ๆ ของกองทัพบก และนำผลการวิจัยที่รับจากการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ไปพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพล และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไปของการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
2. เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบจากการฝึกเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. เพื่อให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เหมาะสม

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการศึกษา

- รูปแบบการวิจัยใช้แบบการวิจัยเชิงยุทธศาสตร์ตามที่ วิทยาลัยการทัพบก กำหนดเป็นแนวทางในการศึกษา
- ขอบเขตการวิจัย ขอบเขตด้านเนื้อหา มุ่งศึกษาจากศึกษาข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานและการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ขอบเขตด้านระยะเวลา ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในห้วง พฤศจิกายน 63 - พฤษภาคม 64
- แหล่งข้อมูลเอกสาร สืบค้นข้อมูลจากสรุปผลการสัมมนา ฯ และเอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องในการฝึกเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพลที่จะเข้าปฏิบัติภารกิจในพื้นที่ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ครอบคลุมในประเด็นของ หลักสูตรการฝึก หลักฐานการฝึก การจัดการฝึก การดำเนินการฝึก การประเมินผลการฝึก และการสนับสนุนการฝึก โดยการใช้การทบทวนนโยบายสั่งการ แผน/คำสั่งในการปฏิบัติงานปัจจุบันที่เกี่ยวข้องนำมาวิเคราะห์หาข้อสรุป

- การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล เพื่อนำแนวทางดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป

- ขั้นตอนการดำเนินงาน

กิจกรรม \ เวลา	พ.ย. 63	ธ.ค. 63	ม.ค. 64	ก.พ. 64	มี.ค. 64	เม.ย. 64	พ.ค. 64
1. การเสนอโครงการวิจัย	←→						
2. การเก็บรวบรวมข้อมูล		←→					
3. การวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล			←→				
4. การสรุปผลการวิจัย					←→		
5. การเขียนรายงานการวิจัย						←→	
6. การนำเสนอผลการวิจัย							*

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ได้ทราบถึงสภาพแวดล้อมทั่วไปของการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
2. ได้ทราบถึงสภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบจากการฝึกเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้
3. ได้ทราบแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เหมาะสม

บทที่ 2

บทวิเคราะห์

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไปของการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อศึกษาสภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบจากการฝึกเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ และเพื่อให้ทราบถึงแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เหมาะสม โดยผู้วิจัยทำการศึกษาจากเอกสาร เพื่อนำข้อมูลสำคัญที่เกี่ยวข้องมาเป็นพื้นฐานในการดำเนินการวิจัยแยกเป็นประเด็นได้ ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไปของการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ประเด็นที่ 2 ศึกษาสภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบจากการฝึกเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

ประเด็นที่ 3 แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เหมาะสม

ผู้วิจัยจะใช้กรอบการคิดเชิงยุทธศาสตร์ และจากข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ข้อมูล สังเคราะห์ และพัฒนาข้อเสนอแนะ และนำแนวทางดังกล่าว เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ต่อไป

วิเคราะห์สาเหตุของปัญหา

สภาพแวดล้อมทั่วไปของการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (1) ความมั่นคง มีเป้าหมายสำคัญในการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยอย่างแท้จริง เพื่อไม่ให้ปัญหาภัยคุกคามด้านความมั่นคงส่งผลกระทบต่อการบริหารและการพัฒนาประเทศ และเอื้อต่อการดำเนินการของยุทธศาสตร์ชาติด้านอื่น ๆ ให้ขับเคลื่อนไปตามทิศทางและเป้าหมายที่กำหนดได้ ภายใต้หลักความมั่นคงแบบองค์รวม โดยมีเป้าหมายระดับประเด็นได้แก่ (1) ประเทศชาติมีความมั่นคงในทุกมิติ และทุกระดับเพิ่มขึ้น และ (2) ประชาชนอยู่ดีกินดี และมีความสุขดีขึ้น (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ 1, 2562)

ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุขดีขึ้น พิจารณาจากดัชนีชี้วัดความสุขของประชากรไทย จากรายงานความสุขโลก จัดทำโดยโครงการเครือข่ายการแก้ปัญหาเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ ซึ่งในปี 2562 พบว่า ประเทศไทยอยู่ในอันดับที่ 54 จาก 153 ประเทศทั่วโลกที่มีการสำรวจ และเพิ่มขึ้นจากปี 2561 ทำให้ห่างจากเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565 (1 ใน 35 ของโลก) ขณะที่ประเทศสิงคโปร์อยู่ในอันดับที่ดีขึ้นจากปี 2561 ได้แก่ อันดับ 31 และประเทศมาเลเซียตกลงไปอยู่ที่อันดับ 82 เมื่อเทียบกับปี 2561 ทั้งนี้จากปัจจัยหลักทั้ง 6 ด้านสำคัญ ซึ่งได้แก่ การส่งเสริมให้ประชาชนมีรายได้ ได้รับสวัสดิการและการสนับสนุนจากภาครัฐที่ดี มีการบริการด้านสาธารณสุขและการส่งเสริมให้ประชาชนมีอายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพที่ดี ประชาชนมีสิทธิและเสรีภาพมีความเอื้ออาทรต่อกัน และอยู่ในสังคมที่ไม่มีการทุจริตพบว่าในปี 2563 จากการรายงานความสุขโลกพบว่าประเทศไทยมีอันดับที่ห่างจากเป้าหมายที่ต้องบรรลุภายในปี 2565 เพิ่มขึ้นจากปี 2561

การดำเนินงานของหน่วยงานด้านความมั่นคงเพื่อขับเคลื่อนเป้าหมายในช่วงปี 2563 ให้ความสำคัญกับเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและความมั่นคงของมนุษย์ โดยมุ่งพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อบังคับใช้กฎหมาย แก้ไขปัญหาอาชญากรรม ปัญหาการจราจร และปัญหาความรุนแรงในสังคม การกำหนดมาตรการควบคุมแหล่งช้อปปิ้งของผู้กระทำความผิดหรือผู้ต้องสงสัย แหล่งอบายมุข หรือสถานบริการที่จะเป็นแหล่งเพาะอาชญากรรม การพัฒนาและขับเคลื่อนการบริหารความมั่นคง การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในภาคคมนาคมและการจราจร มุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึกและเสริมสร้างความเป็นพลเมืองซึ่งถือเป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงของมนุษย์ในระยะยาว สร้างความรู้ความเข้าใจให้ประชาชนมีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบและทุกระดับความรุนแรงนอกจากนั้น ยังให้อาสาสมัครภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการร่วมปฏิบัติกับตำรวจเพื่อป้องกันปราบปรามอาชญากรรม รักษาความปลอดภัยให้แก่ชุมชนและท้องถิ่น รวมถึงการเข้าร่วมในการระงับเหตุและกู้ภัยจากอุบัติเหตุต่าง ๆ ซึ่งเป็นการใช้หลักการแก้ไข้ปัญหาแบบบูรณาการ เพื่อให้กำลังพลสามารถดำเนินการแก้ไข้ร่วมกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นท้าทายที่ส่งผลต่อการบรรลุเป้าหมาย องค์ประกอบสำคัญในการบรรลุเป้าหมายตามการประเมินของ International Police Science Association (IPSA) คือ ด้านกระบวนการและด้านการบังคับใช้กฎหมายและปฏิบัติตามหลักสิทธิมนุษยชน ควรเพิ่มศักยภาพในการควบคุมการทุจริตและประพฤติมิชอบในหน่วยงานราชการและพัฒนาสร้างความเป็นธรรมในกระบวนการยุติธรรมทุกชั้นตอน ปิดช่องโหว่ที่จะเป็นการเอื้อต่อการประพฤติมิชอบต่าง ๆ ลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเท่าเทียมในระบบยุติธรรมตั้งแต่สิทธิของการฟ้องร้อง การขอประกันตัวการจับกุม และการอุทธรณ์ ซึ่งนี้ ความท้าทายบางประการ อาทิ การปลูกฝัง

ความรู้สึกผิดชอบ จริยธรรม และศีลธรรมแก่บุคคลซึ่งเป็นทรัพยากรบุคคลของประเทศและการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายเพื่อปิดช่องโหว่กฎหมายต่าง ๆ นั้น เป็นกระบวนการที่อาจต้องใช้เวลานานรวมถึงโครงการที่มีการบูรณาการระหว่างหน่วยงาน ต้องใช้เวลาในการประมวลผลไม่สามารถกระทำได้ในทันทีหรือระยะเวลาอันสั้น จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่อาจส่งผลกระทบต่อการบรรลุเป้าหมาย

สภาพแวดล้อมทั่วไปในการปฏิบัติงาน

จากการศึกษาสภาพแวดล้อมทั่วไปในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ปัญหาความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่ยืดเยื้อมาจนกระทั่งปัจจุบัน ได้สร้างความสูญเสียทั้งชีวิตและทรัพย์สิน สูญเสียโอกาสในการดำรงชีวิต และการพัฒนาในทุกรูปแบบ ส่งผลกระทบทั้งทางตรง และทางอ้อมต่อวิถีชีวิตเศรษฐกิจและสังคม อย่างกว้างขวาง กองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) โดยกองอำนาจการรักษาความมั่นคงภายในภาค 4 ส่วนหน้า (กอ.รมน.ภาค 4 สน.) ได้บูรณาการกำลังจากทุกภาคส่วนเข้ามาแก้ไขปัญหาซึ่งปัจจุบันสถิติการเกิดเหตุร้าย เริ่มลดลง สถานการณ์ทั่วไปเริ่มมีแนวโน้มที่ดีขึ้น กำลังที่สำคัญส่วนหนึ่ง คือ “สมาชิกกองอาสารักษาดินแดน” ถือได้ว่า เป็นกลไกหลักที่สำคัญในการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหา จังหวัดชายแดนภาคใต้ ในขณะนี้ซึ่งสามารถให้การสนับสนุนกลุ่มงานหลักได้เป็นอย่างดี (การศึกษาเป็นคณะ วิชากำลังกึ่งทหาร กึ่งประชาชน, 2563)

ดำเนินงานควบคุมพื้นที่ด้วยการบูรณาการกำลังทุกภาคส่วน ทั้งพลเรือน ตำรวจ ทหาร กำลังประชาชนทุกประเภท และมวลชนจิตอาสา ขับเคลื่อนตามยุทธศาสตร์ประชาชนมีส่วนร่วม ทำให้สามารถปฏิบัติงานตามขีดความสามารถ และคุณลักษณะของแต่ละส่วน ทั้งนี้ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้าง และพัฒนากำลังประชาชน ให้มีขีดความสามารถในการรักษาความปลอดภัยหมู่บ้าน/ชุมชนของตนเอง ตลอดจนรณรงค์ให้พี่น้องประชาชน เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขทุกปัญหาร่วมกับกำลังพลของรัฐ และพัฒนากระบวนการนิติวิทยาศาสตร์ของกองกำลังตำรวจ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีความทันสมัยแบบสากล เพื่อการบังคับใช้กฎหมายที่มีประสิทธิภาพ

การแก้ไขปัญหายาเสพติด ได้เน้นการทำลายโครงสร้างเครือข่ายการค้ายาเสพติดในพื้นที่ และบังคับใช้กฎหมายต่อผู้ค้ายาเสพติดระดับต่าง ๆ ที่เป็นวงจรมายาเสพติดเข้าสู่ชุมชน และเน้นการแก้ไขปัญหามาตามแนวทางสันติ ให้อภัย ใช้บทบาทของศาสนาในการลดปัญหายาเสพติด และการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้าน/ชุมชน อีกทั้งน้อมนำการใช้ “ศาสตร์พระราชา” และยุทธศาสตร์คนดี ในการสร้างความยั่งยืนในระดับบุคคล ครอบครัวและชุมชน

การส่งเสริมการอยู่ร่วมกันภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็ง ได้ขับเคลื่อนด้วยการส่งเสริมการอยู่ร่วมกันในสังคมพหุวัฒนธรรมที่เข้มแข็งภายใต้ความแตกต่างทางด้านศาสนา ประเพณี

และวัฒนธรรม ด้วยการส่งเสริมให้ประชาชนทุกเชื้อชาติ ศาสนา อยู่ร่วมกันด้วยความรัก ความเข้าใจและความสามัคคี เกิดความตระหนักรู้ มีความเข้าใจ ยอมรับ และเห็นในคุณค่าของอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรม รวมทั้งวิถีชีวิตของประชาชนในพื้นที่ ซึ่งจะเป็นทางออกจากความขัดแย้ง และความรุนแรง ซึ่ง อส. นั้นถือว่า มีข้อได้เปรียบที่เห็นได้ชัดมากในเรื่องของการเข้าใจพื้นที่ เข้าใจวัฒนธรรม ซึ่งสามารถนำมาใช้ในการขับเคลื่อนเชิงบูรณาการได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

สรุปว่า หน่วยงานด้านความมั่นคงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลระบบป้องกัน และเพื่อแก้ไขการก่อเหตุอาชญากรรมได้ทันต่อสถานการณ์ และตอบสนองความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ การสนับสนุน และส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบอาชญากรรมในท้องถิ่นของตนเอง ควบคู่กับการติดตาม ตรวจสอบ กำกับ ดูแลการดำเนินงานในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ดำเนินการเร่งแก้ไขกฎหมายที่มีช่องโหว่ และไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึก และเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในระยะยาว ตลอดจนเร่งสร้างภาพลักษณ์ และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกำลังพลด้านความมั่นคง เพื่อสร้างทัศนคติที่ดี และเพิ่มความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อกำลังพลรัฐให้มากขึ้น

วิเคราะห์สภาพแวดล้อมทางยุทธศาสตร์

สภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบจากการฝึกเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้

จากสถิติความรุนแรงที่ขึ้นนั้นมีข้อมูลปรากฏว่า สถิติสะสมจำนวนผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บสะสมตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2547 - 2557 จำแนกเป็นรายปี พบว่า มีผู้เสียชีวิตทั้งสิ้น 6,286 ราย เฉลี่ยมีผู้เสียชีวิตปีละ 571 ราย และมีผู้ได้รับบาดเจ็บทั้งสิ้น 11,366 ราย เฉลี่ยปีละ 1,033 รายด้านสถิติความสูญเสีย จำนวนผู้เสียชีวิตและได้รับบาดเจ็บตลอด 11 ปี ไฟใต้ มีผู้เสียชีวิต (เฉพาะจากเหตุความมั่นคง) รวมทั้งสิ้น 3,929 คนแยกเป็นประชาชนทั่วไป 2,610 คน (คิดเป็นร้อยละ 66.43) ในส่วนของกำลังพลผู้ปฏิบัติงานกำลังพลทหาร 509 นาย (คิดเป็นร้อยละ 12.95) กำลังพลตำรวจ 365 นาย (คิดเป็นร้อยละ 9.29) (ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้และศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้, 2558)

จากข้อมูลสถิติข้างต้นเห็นว่า การก่อความรุนแรงในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ยังคงมุ่งเน้นในการก่อเหตุความรุนแรงเพื่อสร้างความสูญเสียให้กับชีวิต ร่างกาย และจิตใจ

โดยเฉพาะการสร้างความรู้สึกละเลยกับกำลังพลผู้ปฏิบัติงานเป็นอันดับต้น ๆ รองจากประชาชนในพื้นที่เป็นการกระทำที่เน้นการความรุนแรงมีการเปลี่ยนรูปแบบการก่อเหตุตามสถานการณ์และบ่อนทำลายความมั่นคงของประเทศชาติรวมทั้งการกระทำที่ทำลายขวัญ และกำลังใจของกำลังพล เพื่อให้เกิดความเกรงกลัว เช่น ทำการก่อเหตุวางระเบิดรายวันตามสถานที่ต่างๆ การชุมนุม ลอบวางระเบิด กำลังพลทหารและกำลังพลตำรวจผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ เป็นต้น (กระทรวงกลาโหม, 2531) ด้วยเหตุนี้ จึงเป็นเหตุให้กองทัพต้องสูญเสียทรัพยากรบุคคลอันมีค่าอันเป็นอย่างยิ่ง รวมทั้งอาวุธ ยุทโธปกรณ์ งบประมาณในการจัดการปัญหา และกำลังกำลังพลในการปฏิบัติหน้าที่ในเขตพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้เป็นอย่างมากในรอบหลายสิบปีที่ผ่านมา

การวิเคราะห์สภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบจากการปฏิบัติหน้าที่จากข้อมูลที่ได้ทำการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ 1) ปัญหาในการปฏิบัติงาน เช่น กำลังพลไม่เพียงพอ การสื่อสารปัญหาทางด้านพื้นที่ที่มีความเสี่ยงที่แตกต่างกันไป เป็นต้น 2) อุปสรรคในการปฏิบัติงาน เช่น การปฏิบัติงานที่สร้างเงื่อนไข อุปสรรคที่ไม่เพียงพอ ความร่วมมือระหว่างภาคส่วน สวัสดิการ เป็นต้น ดังนั้น ปัจจัยเหล่านี้เป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานของกำลังพล และเป็นแนวทางการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลผู้ปฏิบัติงานได้ในอนาคต (ฐนิตพัฒน์ อุทะนุพันธ์, 2557) โดยผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลได้ ดังนี้

ปัญหาด้านกำลังพล

แต่เดิมในด้านกำลังพลของกำลังพลทหารที่จะลงปฏิบัติงานในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ เป็นหน่วยทหารที่มาจากทั่วประเทศนำมาประจำการที่พื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ โดยจะมีการฝึกภาคสนามก่อนจากศูนย์ฝึกนอกพื้นที่ ก่อนลงไปประจำการจริง จึงเป็นการฝึกทักษะในเบื้องต้นเพื่อลงไปปฏิบัติงานเท่านั้น แต่เนื่องด้วยความแตกต่างทางภูมิภคณาของกำลังพลผู้ปฏิบัติงานที่มาจากทั่วประเทศ จึงไม่มีความคุ้นเคยในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้มาก่อน ไม่ว่าจะเป็นทางด้านภาษา และวัฒนธรรมทำให้เกิดปัญหาในการปรับตัวที่จะเข้ากับพื้นที่สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ อีกทั้งกำลังพลที่มาจากทั่วประเทศนั้นไม่เพียงพอกับความต้องการ เพราะมีปัญหาในการสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันภายในหน่วยงาน มีการโยกย้ายภายใน เมื่อกำลังพลเกิดความไม่เพียงพอ และความไม่พร้อมตั้งแต่เริ่มเตรียมกำลังพล ทำให้ประสิทธิภาพในด้านกำลังพลเกิดความท้อถอยไม่สามารถมีกำลังที่เพียงพอในการควบคุมดูแลพื้นที่ที่รับผิดชอบได้ การสอดส่องดูแลด้วยทักษะที่ไม่เพียงพอทำให้เกิดความเสียหายเปรียบกว่าผู้ก่อเหตุความไม่สงบซึ่งเป็นคนในพื้นที่จึงกลายเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้เกิดปัญหาในการปฏิบัติงานอันนำไปสู่การก่อให้เกิดความสูญเสียกับกำลังพลได้

ปัญหาด้านการปฏิบัติงาน

นโยบายที่นำไปสู่การปฏิบัติงานทั้งในเจ้าหน้าที่ทหารและเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น พบว่า การนำนโยบาย “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” โดยการเน้นการพูดคุย สร้างมวลชนสัมพันธ์ การเข้าถึงประชาชนด้วยความจริงใจ ให้ความช่วยเหลือประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้เกิดความไว้วางใจ ซึ่งเป็นวิธีที่ดีที่สุดในการสร้างสันติวิธี เนื่องจากปัญหาในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนในแต่ละพื้นที่มีลักษณะสถานการณ์ความรุนแรงที่มีปัญหาแตกต่างกัน โดยใช้วิธีเป็นการเข้าใจถึงปัญหาภายในพื้นที่ของตนเอง รูปแบบการเกิดสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ การดูแลพื้นที่อย่างทั่วถึงเพื่อลดช่องว่างในการก่อเหตุความรุนแรง จากผลการวิจัยเห็นได้ว่า ยังคงมีสถานการณ์ในแต่ละพื้นที่ที่มีความแตกต่างกัน เช่น ในบางพื้นที่ความรับผิดชอบยังคงดำเนินตามนโยบายได้โดยปราศจากความรุนแรง เข้าถึงประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะประชาชนให้ความร่วมมือ แต่ในบางพื้นที่ยังคงต้องใช้ยุทธวิธีในการเฝ้าระวังอย่างเข้มงวด และการเข้าถึงประชาชนในพื้นที่ก็เป็นไปด้วยความยากลำบาก เนื่องจากความไม่ไว้วางใจในการทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน ซึ่งเป็นผลมาจากการสร้างเงื่อนไขของเจ้าหน้าที่รัฐในอดีต ทำให้ประชาชนในพื้นที่ไม่ให้ความร่วมมือ เพราะความเกลียดชังในการทำงานเจ้าหน้าที่รัฐและไม่มีการข่าวที่ดี กลายเป็นอุปสรรคในการปฏิบัติงาน จึงก่อให้เกิดความเสี่ยงจากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่มีมากยิ่งขึ้น อันนำไปสู่ความสูญเสียในอนาคต ดังนั้นทำให้การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในพื้นที่สามจังหวัดชายแดนใต้ทุกภาคส่วนจะต้องใช้ความระมัดระวังตัวและการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดในการกระทำทุกอย่างโดยทำตามแนวทางหลักนิติรัฐเป็นหลักเพื่อช่วยในการสร้างความเชื่อมั่นในระบบกระบวนการยุติธรรมให้ประชาชนได้มั่นใจในการใช้อำนาจของเจ้าหน้าที่เป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย และจะต้องไม่เป็นการสร้างเงื่อนไขเพิ่มเติมให้กับประชาชนในพื้นที่ให้มากที่สุด

ปัญหาด้านการฝึก

การฝึกกำลังพลลงปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนภาคใต้ มีอุปสรรคในด้านกำลังพล และด้านงบประมาณ โดยด้านกำลังพล ได้แก่ กำลังพลที่หน่วยส่งมาฝึกนั้นมีกำลังพลที่จะไปปฏิบัติงานที่จังหวัดชายแดนใต้จริงไม่เพียงพอ และมีกำลังพลที่ยังไม่เคยไปปฏิบัติงานที่จังหวัดชายแดนใต้จำนวนมาก ทำให้เกิดปัญหาในปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ สำหรับด้านงบประมาณนั้น งบประมาณในการฝึกนั้นไม่มีเพียงพอทำให้ระยะเวลาในการฝึกมีระยะเวลาอย่างน้อยประมาณ 2 สัปดาห์เท่านั้น ซึ่งหากงบประมาณมีเพียงพอและสามารถทำการฝึกได้เป็นระยะเวลาอย่างน้อย 1 เดือน เป็นประจำทุกปี จะทำให้ประสิทธิภาพกำลังพลที่จะลงไปปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนใต้มีประสิทธิภาพ สำหรับสภาพภูมิประเทศในการฝึกและสภาพภูมิประเทศจริงในจังหวัดชายแดนใต้มีความแตกต่างกันทำให้กำลังพลนำสภาพภูมิประเทศที่ได้ฝึกนำไปปฏิบัติงานจริงได้น้อยมาก

สรุปว่า สภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบจากการฝึกเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า หลักสูตรการฝึก ควรมีการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุง คือ ในด้านเนื้อหา ควรเพิ่มสถานการณ์ในการฝึกเกี่ยวกับปฏิบัติการป้องกันสงครามด้านสถานที่ ควรเพิ่มสถานที่ฝึก หรือจำลองสถานการณ์การฝึกที่มีสภาพภูมิประเทศที่คล้ายคลึงกับภูมิประเทศของจังหวัดชายแดนใต้ ด้านระยะเวลาควรเพิ่มระยะเวลาเป็น 1 เดือน เพื่อเพิ่มระยะเวลาการฝึกให้ครอบคลุมทุกสถานการณ์ และทุกสถานการณ์การฝึก และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผู้ฝึกควรมีคุณสมบัติที่มีความชำนาญเฉพาะ และควรเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนใต้อย่างน้อยเป็นเวลา 3 ปี เพื่อให้มีความชำนาญในการปฏิบัติการในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ

วิเคราะห์ทางเลือกยุทธศาสตร์

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เหมาะสม

ปัจจุบัน สถานการณ์ความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีแนวโน้มลดลง แต่ยังมีสถานการณ์ความรุนแรงอย่างต่อเนื่อง สถานการณ์ความรุนแรงตั้งแต่ พ.ศ. 2547 จนถึงปัจจุบัน ถือได้ว่าเป็นสถานการณ์ที่มีความละเอียดอ่อน และมีผลกระทบต่อความมั่นคงอย่างยิ่ง ด้วยเป็นปัญหาความรุนแรงที่เป็นผลมาจากเงื่อนไขที่ซับซ้อนและเชื่อมโยงกันใน 3 ระดับ คือ 1) เงื่อนไขระดับบุคคล ซึ่งเกิดจากกลุ่มที่มีอุดมการณ์แตกต่างจากรัฐ การสร้างเงื่อนไขของเจ้าหน้าที่รัฐบางคน ภัยแทรกซ้อน และการใช้ความรุนแรงอันมีเหตุจากความแค้นและความเกลียดชัง 2) เงื่อนไขระดับโครงสร้าง คือ โครงสร้างการปกครองไม่สนองตอบกับความต้องการ ไม่ได้รับความเป็นธรรม ถูกเลือกปฏิบัติและขาดอำนาจในการบริหารจัดการท้องถิ่นของตนเองอย่างแท้จริง และ 3) เงื่อนไขระดับวัฒนธรรม ประชาชนไทยมลายูในพื้นที่บางส่วนรู้สึกแปลกแยกไม่เป็นส่วนหนึ่งของสังคมไทย โดยเห็นว่าการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่รัฐบางคนยังขาดความรู้ ความเข้าใจ หวาดระแวงและมีอคติ ไม่สอดคล้องกับวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของคนในพื้นที่ จึงเป็นเงื่อนไขที่ทำให้คนในพื้นที่บางส่วน ยอมรับหรือเห็นด้วยกับ ฝ่ายที่ใช้ความรุนแรง และเป็นเงื่อนไขสำคัญที่กลุ่มผู้เห็นต่างจากรัฐ หยิบยกมาใช้เป็นข้ออ้างเพื่อสร้างความชอบธรรม ในการใช้ความรุนแรงในการต่อสู้เพื่อเป้าหมายของตน

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้นำนโยบาย และยุทธศาสตร์มาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เหมาะสม และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ สามารถอธิบายได้ ดังนี้

นโยบาย และยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580 เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับการพัฒนาให้บรรลุตามวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” และเป้าหมาย การพัฒนาประเทศข้างต้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศระยะยาวที่จะทำให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในเอกราชและอธิปไตย มีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงจากปัจจัยภายในและภายนอกประเทศในทุกมิติทุกรูปแบบและทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง มีเป้าหมายการพัฒนาที่สำคัญ คือ ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เน้นการบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคงปลอดภัย เอกราช อธิปไตย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ ตั้งแต่ระดับชาติ สังคม ชุมชน มุ่งเน้นการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยี และระบบฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคาม และภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรง ควบคู่ไปกับการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงที่มีอยู่ในปัจจุบัน และที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต โดยมีประเด็นยุทธศาสตร์ 5 ประเด็น ดังนี้

1. การรักษาความสงบภายในประเทศ
2. การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
3. การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
4. การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์กรภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
5. การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

เป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

1. ประชาชนอยู่ดี กินดี และมีความสุข
2. บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ
3. กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคง ภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง
4. ประเทศไทยมีบทบาทด้านความมั่นคงเป็นที่ชื่นชมและได้รับการยอมรับโดยประชาคมระหว่างประเทศ

5. การบริหารจัดการความมั่นคงมีผลสำเร็จที่เป็นรูปธรรมอย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนระดับ 2 การรักษาความสงบภายในประเทศ เป็นการเสริมสร้างความสงบเรียบร้อย และสันติสุขให้เกิดขึ้นกับประเทศชาติบ้านเมือง ให้สถาบันหลักมีความมั่นคงเป็นจุดศูนย์รวมจิตใจอย่างยั่งยืน ประชาชนอยู่ดีมีสุข มีความมั่นคงปลอดภัยทั้งในชีวิต และทรัพย์สิน สังคมมีความเข้มแข็ง สามัคคีปรองดอง และเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กัน พร้อมทั้งจะร่วมแก้ไขปัญหาของชาติ มีการพัฒนาเสริมสร้างการเมืองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ที่มีเสถียรภาพ และมีธรรมาภิบาล มีการพัฒนา และเสริมสร้างกลไกที่สามารถป้องกัน และขจัดสาเหตุของประเด็นปัญหาความมั่นคงที่สำคัญ เพื่อให้ประเทศชาติมีกลไกเฉพาะเจาะจงที่มีประสิทธิภาพ สามารถแก้ไขต้นเหตุที่เป็นรากเหง้าของปัญหาภายในประเทศทั้งปวงให้หมดไปอย่างแท้จริง โดยมี กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) และกระทรวงกลาโหม เป็นหน่วยหลักในการดำเนินการในภาพรวม (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580)

ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง แผนระดับ 3 การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ เป็นการยกระดับขีดความสามารถของกองทัพ และหน่วยงานด้านความมั่นคงทั้งระบบของประเทศ ให้มีความพร้อมในการป้องกัน และรักษาอธิปไตยของประเทศ ตลอดจนการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ เอกราช อธิปไตย บูรณภาพแห่งอาณาเขต และเขตที่ประเทศไทยมีสิทธิอธิปไตย เกียรติภูมิ และผลประโยชน์ของชาติ ความมั่นคงของรัฐ และความสงบเรียบร้อยของประชาชน รวมถึงการพัฒนาประเทศ ตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย รวมทั้งสามารถติดตาม แจ้งเตือน ป้องกัน แก้ไขปัญหา และรับมือกับภัยคุกคาม ตลอดจนปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคงในทุกมิติ ทุกรูปแบบ และทุกระดับความรุนแรงทั้งในปัจจุบันและอนาคตได้อย่างบูรณาการและมีประสิทธิภาพตามบทบาทหน้าที่ที่กำหนด โดยมี กระทรวงกลาโหม และกระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยหลักในการดำเนินการในภาพรวม (แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561 - 2580)

วิเคราะห์ทางเลือกใหม่

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (ประเด็นความมั่นคง พ.ศ. 2561 - 2580) และแนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพล

การป้องกันและแก้ไขปัญหาค่าความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้ อยู่ในส่วนการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร และพัฒนาประเทศ ตามแผนย่อยการป้องกัน และแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง โดยมุ่งจัดการกับเงื่อนไขปัญหาที่มีอยู่เดิมทั้งปวงให้หมด

สิ้นไป และเผ่าละว้าทำให้เกิดเงื่อนไขใหม่ขึ้น โดยน้อมนำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และศาสตร์พระราชามาเป็นกรอบแนวทางนำในการดำเนินงานแก้ไข และป้องกันปัญหาตลอดไปจนถึงการผลักดันยุทธศาสตร์พระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” ไปสู่การปฏิบัติจริงในพื้นที่ เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาที่สาเหตุอย่างแท้จริง พร้อมนำความสงบสันติสุขอย่างยั่งยืนกลับคืนสู่ประชาชนในจังหวัดชายแดนภาคใต้ รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นให้กับประชาชนทั้งประเทศ และนานาชาติต่อไป โดยมีแนวคิดในการดำเนินการที่สำคัญ ประกอบด้วย

1. การมุ่งดำเนินการต่อจุดศูนย์กลางหลักของปัญหาและแนวทางการปฏิบัติของขบวนการในพื้นที่ ด้วยการลดขีดความสามารถของขบวนการและแนวร่วมในทุกระดับ
2. ดำเนินการป้องกันเหตุรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ และกับประชาชนกลุ่มเสี่ยง
3. ระงับยับยั้งการบ่มเพาะเยาวชน เพื่อจัดตั้งมวลชนสนับสนุนในอนาคต
4. ยุติการขยายแนวคิดที่ถูกบิดเบือนจากหลักศาสนาที่ถูกต้อง
5. ให้ความสำคัญกับการขยายความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ นานาชาติและภาคประชาชน

ทั้งนี้ ได้กำหนดเป้าหมาย “จังหวัดชายแดนภาคใต้มีความสงบสุขร่มเย็น” และกำหนดตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย ปี พ.ศ. 2561 – 2565 จำนวน 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ 1) จำนวนงบประมาณด้านความมั่นคงในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ลดลง ร้อยละ 20 ต่อปี 2) วัดสถิติจำนวนเหตุรุนแรง/สูญเสียชีวิต ลดลงร้อยละ 20 ต่อปี และ 3) ปริมาณการเข้า – ออก ของนักท่องเที่ยว และมูลค่าการลงทุนในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้เพิ่มขึ้น ร้อยละ 20 ต่อปี

สรุปได้ว่า แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ควรมีการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุง คือ ในด้านเนื้อหา ควรเพิ่มสถานการณ์ในการฝึก ด้านสถานที่ ควรเพิ่มสถานที่ฝึก หรือจำลองสถานการณ์การฝึกที่มีสภาพภูมิประเทศที่คล้ายคลึงกับภูมิประเทศของจังหวัดชายแดนใต้ ด้านระยะเวลา ควรเพิ่มระยะเวลาเป็น 1 เดือน เพื่อเพิ่มระยะเวลาการฝึกให้ครอบคลุมทุกสถานการณ์ และทุกสถานการณ์การฝึก และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผู้ฝึกควรมีคุณสมบัติที่มีความชำนาญเฉพาะ และควรเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนใต้อย่างน้อยเป็นเวลา 3 ปี เพื่อให้มีความชำนาญในการปฏิบัติการในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ จากการที่ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูลจาก

สภาพแวดล้อมทั่วไป สภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบจากการปฏิบัติหน้าที่ รวมทั้งจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง สรุปได้ว่า ปัญหาในการปฏิบัติงานและอุปสรรคในการปฏิบัติงาน มีปัจจัยในหลายอย่างที่เป็นส่วนหนึ่งก่อให้เกิดปัญหา และอุปสรรคในการปฏิบัติงานของกำลังพล ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นควรให้มีการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพล คือ ด้านเนื้อหา ควรเพิ่มสถานการณ์ในการฝึกเกี่ยวกับปฏิบัติการป้องกันสงคราม ด้านสถานที่ ควรเพิ่มสถานที่ฝึกหรือจำลองสถานที่การฝึกที่มีสภาพภูมิประเทศที่คล้ายคลึงกับภูมิประเทศของจังหวัดชายแดนใต้ ด้านระยะเวลา ควรเพิ่มระยะเวลาเป็น 1 เดือน เพื่อเพิ่มระยะเวลาการฝึกให้ครอบคลุมทุกสถานการณ์ และทุกสถานการณ์การฝึก และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผู้ฝึกควรมีคุณสมบัติที่มีความชำนาญเฉพาะ และควรเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนใต้อย่างน้อยเป็นเวลา 3 ปี เพื่อให้มีความชำนาญในการปฏิบัติการในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ และใช้แนวคิดจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง มาเป็นแนวทางในการดำเนินการที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย การมุ่งดำเนินการต่อจุดศูนย์ดุลหลักของปัญหา และแนวทางการปฏิบัติของขบวนการในพื้นที่ ด้วยการลดขีดความสามารถของขบวนการ และแนวร่วมในทุกระดับ เพื่อการป้องกันเหตุรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ ประชาชน และกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ระงับยับยั้งการบ่มเพาะเยาวชน เพื่อจัดตั้งมวลชนสนับสนุนในอนาคต ยุติการขยายแนวคิดที่ถูกบิดเบือนจากหลักศาสนาที่ถูกต้อง และให้ความสำคัญกับการขยายความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ นานาชาติ และภาคประชาชน

บทที่ 3

บทอภิปราย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยภาพรวม การฝึกเตรียมความพร้อมให้กับหน่วยที่จะเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ทั้ง 5 ขั้นตอนมีความเหมาะสม ทำให้กำลังพลที่ผ่านการฝึกเตรียมความพร้อมมีความเข้าใจ มั่นใจ และสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพนั่นคือ ไม่มีการสร้างเงื่อนไขและสามารถลดการสูญเสียจากการปฏิบัติหน้าที่ของกำลังพลได้ แต่ยังมีบางประเด็นที่ยังไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน สามารถอธิบายได้ ดังนี้

ขั้นตอนการฝึก 5 ขั้นตอนยังไม่เหมาะสม/สอดคล้องกัน โดยเฉพาะขั้นตอนการฝึกที่ 1 - 3 ให้หน่วยแสวงประโยชน์จากการฝึกตามวงรอบการฝึกประจำปี ตั้งแต่การฝึกเป็นบุคคลจนถึงการฝึกเป็นหน่วยระดับกองพัน ในลักษณะของการสอดแทรกเข้าไปในการฝึกหลัก ซึ่งส่วนใหญ่การฝึกหลักจะเป็นการรบในแบบส่วนการฝึกที่จะลงไปปฏิบัติงานในพื้นที่ จชต. เป็นการรบนอกแบบ (ปปส.) ปัญหา คือ การฝึกในลักษณะของการสอดแทรกจะขาดประสิทธิภาพไปเนื่องจากการฝึกหลักยังมีประเด็นของการตรวจสอบอยู่ไม่ว่าจะเป็นการฝึกทหารใหม่ การฝึกเป็นหน่วยหมู่ ตอน หมวดกองร้อย กองพัน หรือกรมผสม ทุกหน่วยยังคงมุ่งไปที่การตรวจสอบ ๗ ซึ่งเป็นการรบในแบบ ขั้นตอนที่ 4 การฝึกเพิ่มขีดความสามารถและตรวจสอบ ดำเนินการโดย ทภ. จัดตั้ง กอ. ฝึก กองพลจัดตั้งสถานีฝึก ณ พื้นที่การฝึกของหน่วย ประเด็น คือ การนำกำลังพลที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติภารกิจมาถ่ายทอดประสบการณ์ เทคนิค และยุทธวิธีที่ทันต่อสถานการณ์ในพื้นที่ เพื่อให้ผู้เข้ารับการฝึกมีความรู้ มีทักษะ ขีดความสามารถในการปฏิบัติตาม รกสภ. ที่จะต้องปฏิบัติในพื้นที่ จชต. ก่อนการตรวจสอบ ๗ จริง ในขั้นตอนที่ 5 ปัญหา คือ มาตรฐานการฝึกของแต่ละพื้นที่แตกต่างกัน ซึ่งสถานที่ฝึกในพื้นที่ที่ดำเนินการฝึกแต่ละพื้นที่จะมีความแตกต่างกัน เนื่องจากชุดครูฝึกเป็นไปตามคุณลักษณะ มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับปัจจุบัน มี ศส. สมมุติ/ยุทธโศปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก และพื้นที่ใกล้เคียงกับการปฏิบัติภารกิจจริง ครอบคลุมทั้ง 3 งานหลัก (การข่าว, ยุทธการ และกิจการพลเรือน) ขั้นตอนที่ 5 การตรวจสอบการฝึก ๗ ในส่วนของ ทภ. 4 ดำเนินการ ณ พื้นที่ จชต. ปัญหา คือ มาตรฐานการฝึกการแก้ปัญหา การสร้างความคุ้นเคย การรับทราบข้อมูลในพื้นที่ปฏิบัติงานจริง การเรียนรู้กับการปฏิบัติงานจริงจะมีความแตกต่างกัน ซึ่งถ้าไม่มีข้อจำกัดในด้านงบประมาณถือว่ามีความเหมาะสม

ห้วงระยะเวลาในการฝึก ๗ ในแต่ละขั้นตอนเพียงพอแต่ยังไม่สอดคล้องโดยเฉพาะขั้นตอนที่ 2, 3 ลักษณะของการแสวงประโยชน์จากการฝึกตามวงรอบการฝึกประจำปี ได้แก่ การฝึก

เป็นหน่วยหมู่ ตอน หมวด กองร้อย กองพัน การฝึกก็ยังติดกับการรบตามแบบเนื่องจากมีการตรวจสอบการฝึกอยู่ ขั้นตอนที่ 4, 5 เหมาะสม

ผู้เข้ารับการฝึกแบ่งเป็น 2 ส่วน ส่วนที่ 1 ในขั้นตอนที่ 1 มีความสำคัญยิ่งที่หน่วยต้องรับผิดชอบจัดกำลังพล นายทหาร, นายสิบ เข้ารับการฝึกการเป็นครุทหารใน 4 เรื่อง ประกอบด้วย หน่วยทหารขนาดเล็ก (นทล.) (ศร.), ขว. (รร.ขว.ทบ.), กร. (รร.กร.ทบ.), EOD (ศร.) เพื่อมาขยายผลความเป็นครุในขั้นที่ 2, 3 ต่อไป ซึ่งหลังจากฝึกจบแล้วกำลังพลเหล่านี้ต้องนำความรู้และประสบการณ์ที่ได้รับมาขยายผลของความเป็นครุฝึกที่หน่วยต่อไป

การดำเนินการฝึก ขอบเขตวิชาในการฝึกบางขั้นตอนยังไม่เหมาะสม เนื่องจากไม่มีการแยกพวกการฝึก ขอบเขตวิชาการฝึกไม่สอดคล้อง ครอบคลุม จนทำให้กำลังพลขาดความชำนาญ ในหน้าที่ สภาพแวดล้อมในการฝึก ฯ ไม่สอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง (เครื่องช่วยฝึก พื้นที่ การฝึก, สภาพสังคมจิตวิทยา) และการนำข้อมูลย้อนกลับไปพัฒนาการฝึกหรือเข้าสู่ทฤษฎีระบบใหม่ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพหรือมาตรฐานของผู้เข้ารับการฝึกให้สูงขึ้นยังไม่เป็นรูปธรรม

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงาน ในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ที่มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ได้แก่ ขั้นตอนการฝึก 5 ขั้นตอน เนื่องจากการปฏิบัติงานในพื้นที่ จชต. เป็นการรบนอกแบบ ซึ่งพื้นฐานการฝึกเป็นบุคคลมาจากการรบตามแบบ เมื่อประกอบกำลังเป็นชุด หมู่ หมวด กองร้อย มีการปฏิบัติภารกิจ หรือการรบนอกแบบ ซึ่งมีความแตกต่างกัน สามารถสรุป ห้วงระยะเวลาในการฝึก ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ขั้นเตรียมการ ส่งกำลังพลชุดครุเข้ารับการฝึก ฯ ปีละ 1 ครั้ง ตามที่กำหนดแล้วเสร็จใน พ.ย.

ขั้นตอนที่ 2 ขั้นการฝึกทบทวนวิชาทหารทั่วไป ผู้เข้ารับการฝึกหลัก คือ พลทหาร กองประจำการ (5 วัน)

ขั้นตอนที่ 3 ขั้นการฝึก นทล. ณ ที่ตั้งหน่วย (10 วัน) การฝึกลักษณะแยกการ หมุนเวียนสถานี (LANE TRAINING)/แยกพวก ตามรายการกิจเฉพาะที่สำคัญต่อภารกิจ (รกสภ.)

ขั้นตอนที่ 4 ขั้นการฝึกเพิ่มขีดความสามารถ ปรับสภาพและตรวจสอบความพร้อม ณ ศฝ.ยว (นาทวิ) (16 วัน) โดยชุดครุฝึกของ ศฝ.ยว. ลักษณะแยกการ และรวมการ ตาม รกสภ. ที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ จชต. และตรวจสอบความพร้อมในรูปแบบการฝึกการเข้าสถานการณ์ทางยุทธวิธีในพื้นที่ใกล้เคียงกับพื้นที่ปฏิบัติงานจริง

ขั้นตอนที่ 5 ขั้นการตรวจสอบการฝึก ณ พื้นที่ จชต. (26 วัน) รวมทั้งสิ้น 57 วัน (ซึ่งแผนการฝึก 5 ชั้น (เดิม) จำนวน 150 วัน) รวมใช้เวลาในการ 1 ใน 3 ของการฝึกเดิม ฯ

ผู้เข้ารับการฝึกให้จัดกำลังพลที่มีแผนการสับเปลี่ยนเท่านั้น โดยเฉพาะกำลังพลที่จะลงไปปฏิบัติงานจริงจะต้องเข้ารับการฝึก ๆ การดำเนินการฝึก ขอบเขตวิชาในการฝึกบางขั้นตอน โดยเฉพาะการฝึกในขั้นตอนที่ 3, 4 ให้มีการฝึกในลักษณะแยกการ (หมุนเวียนสถานี) แยกพวกการฝึกแล้วรวมการ โดยขอบเขตวิชาในการฝึกต้องสอดคล้องและครอบคลุมตำแหน่งผู้นำทางทหารทุกระดับ ฝึกในเรื่อง หลักการพื้นฐานทางทหาร ประกอบด้วย การระวังป้องกันตนเอง การระวังป้องกันฐานปฏิบัติการ และการรายงานการติดต่อสื่อสารทางยุทธวิธี การจัดทำวิเคราะห์พื้นที่ปฏิบัติการ (IPB) การใช้ยุทธโศปกรณ์พิเศษ ยุทธศาสตร์/ยุทธวิธีของขบวนการ ๆ นโยบายและแผนการปฏิบัติงานในพื้นที่ จซต. การบริหารพื้นที่เกิดเหตุ และยุทธวิธี รวมทั้งความรู้เกี่ยวกับกบฏของกลุ่มผู้ก่อเหตุรุนแรง อาทิเช่น การละเมิดกฎหมายใช้กำลัง หลักสิทธิมนุษยชน และกฎหมายพิเศษที่ใช้ในพื้นที่ จซต. ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญ ในการอยู่รอดในสนามรบและเป็นจุดเริ่มต้นของการประกันความสำเร็จของการปฏิบัติการกิจ

การนำข้อมูลย้อนกลับไปพัฒนาการฝึก หรือเข้าสู่ทฤษฎีระบบใหม่ จะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพ หรือมาตรฐานของผู้เข้ารับการฝึกให้สูงขึ้น ได้แก่ ผลการตรวจสอบฝึก ๆ ของผู้เข้ารับการฝึก ๆ, การ ทลป. (บทเรียนจากการฝึก ๆ) เมื่อเปรียบเทียบกับบทเรียนจากการรบจริงในพื้นที่ จซต. ที่ผ่านมา เพื่อนำไปสู่การฝึกอย่างไรเหมือนที่จะรบ รบแล้วต้องชนะนั่นหมายถึง การปิดจุดอ่อนคงสภาพจุดแข็งนั่นเอง

บทที่ 4

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

สภาพแวดล้อมทั่วไปของการปฏิบัติงานของหน่วยในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ หน่วยงานด้านความมั่นคงควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาระบบฐานข้อมูลระบบป้องกัน และเพื่อแก้ไขการก่อเหตุอาชญากรรมได้ทันต่อสถานการณ์ และตอบสนองความแตกต่างของแต่ละพื้นที่ การบูรณาการกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อป้องกัน และปราบปรามอาชญากรรมอย่างเป็นระบบ การสนับสนุน และส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่นของตนเอง ควบคู่กับการติดตามตรวจสอบ กำกับ ดูแลการดำเนินงานในระดับพื้นที่อย่างต่อเนื่อง ดำเนินการเร่งแก้ไขกฎหมายที่มีช่องโหว่ และไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน มุ่งเน้นการปลูกจิตสำนึก และเสริมสร้างความเป็นพลเมือง ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงในระยะยาว ตลอดจนเร่งสร้างภาพลักษณ์ และเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานของกำลังพลด้านความมั่นคง เพื่อสร้างทัศนคติที่ดี และเพิ่มความไว้วางใจของประชาชนที่มีต่อกำลังพลรัฐให้มากขึ้น

สภาพปัญหา และสาเหตุในปัจจุบันที่พบจากการฝึกเตรียมความพร้อมให้กับกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า หลักสูตรการฝึก ควรมีการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุง คือ ในด้านเนื้อหา ควรเพิ่มสถานการณ์ในการฝึกเกี่ยวกับปฏิบัติการป้องกันสงคราม ด้านสถานที่ ควรเพิ่มสถานที่ฝึก หรือจำลองสถานที่การฝึกที่มีสภาพภูมิประเทศที่คล้ายคลึงกับภูมิประเทศของจังหวัดชายแดนใต้ ด้านระยะเวลา ควรเพิ่มระยะเวลาเป็น 1 เดือน เพื่อเพิ่มระยะเวลาการฝึกให้ครอบคลุมทุกสถานการณ์ และทุกสถานการณ์การฝึก และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผู้ฝึกควรมีคุณสมบัติที่มีความชำนาญเฉพาะ และควรเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนใต้อย่างน้อยเป็นเวลา 3 ปี เพื่อให้มีความชำนาญในการปฏิบัติการในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี และมีประสิทธิภาพ

แนวทางการพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพลจากการปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เหมาะสม ผู้วิจัยเห็นควรให้มีการเปลี่ยนแปลง/ปรับปรุง และพัฒนาประสิทธิภาพการฝึกเพื่อลดความสูญเสียของกำลังพล คือ ด้านเนื้อหา ควรเพิ่มสถานการณ์ในการฝึกเกี่ยวกับปฏิบัติการป้องกันสงคราม ด้านสถานที่ ควรเพิ่มสถานที่ฝึก หรือจำลองสถานที่การฝึกที่มีสภาพภูมิประเทศที่คล้ายคลึงกับภูมิประเทศของจังหวัด

ชายแดนใต้ ด้านระยะเวลา ควรปรับระยะเวลาเป็น 1 เดือน เพื่อให้ประสิทธิภาพในการฝึก ครอบคลุมทุกสถานการณ์ และทุกสถานการณ์ฝึก และสิ่งที่สำคัญที่สุด คือ ผู้ฝึกควรมีคุณสมบัติ ที่มีความชำนาญเฉพาะ และควรเป็นผู้ที่ได้ปฏิบัติงานในจังหวัดชายแดนใต้อย่างน้อยเป็นเวลา 3 ปี เพื่อให้มีความชำนาญในการปฏิบัติการในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างดี และมี ประสิทธิภาพ และใช้แนวคิดจากแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นความมั่นคง มา เป็นแนวทางในการดำเนินการที่สำคัญ ซึ่งประกอบด้วย การมุ่งดำเนินการต่อจุดศูนย์ดุลหลัก ของปัญหา และแนวทางการปฏิบัติของขบวนการในพื้นที่ ด้วยการลดขีดความสามารถของ ขบวนการ และแนวร่วมในทุกระดับ เพื่อการป้องกันเหตุรุนแรงที่จะเกิดขึ้นในพื้นที่ ประชาชน และกำลังพลที่ปฏิบัติงานในพื้นที่ ระวังยับยั้งการบ่มเพาะเยาวชน เพื่อจัดตั้งมวลชนสนับสนุน ในอนาคต ยุติการขยายแนวคิดที่ถูกบิดเบือนจากหลักศาสนาที่ถูกต้อง และให้ความสำคัญกับ การขยายความร่วมมือกับองค์กรต่างประเทศ นานาชาติ และภาคประชาชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะ จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นมีข้อเสนอแนะในการนำไปใช้ประโยชน์โดยใช้ เป็นข้อมูลส่วนหนึ่งเป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาการฝึกเตรียมความพร้อมของหน่วยที่ จะเข้าปฏิบัติงานในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะ ในระดับกองทัพบก เห็นควรนำไปพิจารณาเป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดแนวทางการจัดการฝึก ในภาพรวม โดยคำนึงถึงผลผลิต คือ ผู้เข้ารับการฝึกซึ่งจะต้องลงไปปฏิบัติงานจริงในพื้นที่ จะต้องไม่มีการสูญเสียหรือหากมีการสูญเสียจะต้องเป็นลักษณะการสูญเสียที่มีใช้รูปแบบ เดิม ๆ ไม่สร้างเงื่อนไข มีมาตรฐานเดียวกันและสอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน นั้นหมายถึง การฝึกจะต้องแยกเฉพาะต่างหากตั้งแต่ต้นจนจบเพื่อป้องกันความสับสนที่จะเกิด และต้องมีความต่อเนื่อง เรียกได้ว่า รบอย่างไร ฝึกอย่างนั้น หรือการฝึกตามรายการกิจเฉพาะที่สำคัญ ต่อภารกิจนั่นเอง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยมีความคิดเห็นจะให้ศึกษาเกี่ยวกับหลักการสร้างหลักนิยมในการรบ การปฏิบัติการใน การป้องกัน และปราบปรามการก่อการร้ายในสามจังหวัดชายแดนใต้ โดยเข้าสู่กระบวนการ การสร้าง ดอลฟิน เฉพาะพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนใต้ รวมถึงบทรียน รายละเอียด ทั้งที่สำเร็จ และผิดพลาด เพิ่มการปฏิบัติที่ดีขึ้น สร้างสนามฝึกภาวะผู้นำ โดยสร้างสถานการณ์ให้เกิด ความเป็นผู้นำ และมีไหวพริบในการสร้างภาวะผู้นำให้เกิดความเป็นผู้นำ การนำเสนอการ บริหารจัดการ ควรเพิ่มในหลักสูตรการเผชิญหน้า วิธีการหาทางออกจากความขัดแย้งด้วย สันติวิธี ยกตัวอย่าง เช่น การเจรจาต่อรอง, การบูรณาการวิธีการทำงานร่วมกับภาครัฐ และ ภาครัฐ, ภาศึเครือข่าย, การบูรณาการเกิดขึ้น การสูญเสียลดลง ไม่แย่ง

เอกสารอ้างอิง

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4 ส่วนหน้า. (2559). *แผนเสริมสร้างสันติสุข จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี 2559*.

กองทัพบก. (2550). *วิสัยทัศน์กองทัพบก*. กรุงเทพมหานคร.

กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค 4 ส่วนหน้า ค่ายสิรินธร. *แผนเสริมสร้างสันติสุข จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประจำปี 2563*. อ. ยะรัง จ. ปัตตานี. ตุลาคม 2562.

กองทัพบก กระทรวงกลาโหม. (2531). *คู่มือราชการสนาม 21-6 ว่าด้วย วิธีเตรียมการและ ดำเนินการฝึกที่เน้นผลการปฏิบัติ*. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กองทัพบก.

การศึกษาเป็นคณะ วิชากำลังกึ่งทหาร กึ่งประชาชน. (2563). *บทเรียนของการใช้กำลัง กึ่งทหาร กำลังประชาชน เพื่อแก้ไขปัญหาในพื้นที่ จขต. กรณี อสารรักษาดินแดน (อส.)*. วิทยาลัยการทัพบก.

ฐนิตพัฒน์ อุทะนุตันนท์. พันเอก. (2557). *แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถกำลังพลเหล่า ทหารราบ ระดับกองพันทหารราบ ในการปฏิบัติการกิจในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดน ภาคใต้*. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยการทัพบก.

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ. ประเด็นที่ 1 ด้านความมั่นคง. 2562.

เรื่องเดียวกัน. หน้า 11.

เรื่องเดียวกัน. หน้า 14.

ราชกิจจานุเบกษา, ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561 - 2580) เล่ม 135 ตอนที่ 82 ก, 13 ตุลาคม 2561.

ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนใต้. (2559). *สถิติเหตุการณ์และจำนวนผู้เสียชีวิต บาดเจ็บ อันเนื่องมาจากสถานการณ์ความไม่สงบในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547- 4 มกราคม 2559*.

ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้และศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้. (2558). *เปิดข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบ 11 ปี พบตัวเลขผู้บาดเจ็บ-เสียชีวิตต่างกันมาก*. [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 8 พฤศจิกายน 2563. เข้าถึงได้จาก

http://www.psu10725.com/joomla/index.php?view=article&catid=36%3A2011-06-18-10-54-39&id=781%3A2015-01-08-05-14-59&option=com_content&Itemid=71

ศูนย์ปฏิบัติการตำรวจจังหวัดชายแดนภาคใต้และศูนย์เฝ้าระวังสถานการณ์ภาคใต้. (2558). เปิดข้อมูลเหตุการณ์ความไม่สงบ 11 ปี พบ ตัวเลขผู้บาดเจ็บ-เสียชีวิตต่างกันมาก. [ออนไลน์]. เข้าถึงข้อมูลวันที่ 5 มกราคม 2564. เข้าถึงได้จาก http://www.psu10725.com/joomla/index.php?view=article&catid=36%3A2011-06-18-10-54-39&id=781%3A2015-01-08-05-14-59&option=com_content&Itemid=71

สำเร็จ ศรีหรั่ง. พลตรี. (2550). *ขบวนการ BRN-Coordinate กับการก่อความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้และ 4 อำเภอของจังหวัดสงขลา ในช่วงปี 2547 – ปัจจุบัน (2550) และแนวความคิดในการยุติสถานการณ์*. เอกสารวิจัยส่วนบุคคล วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร.

ประวัติย่อผู้วิจัย

ยศ ชื่อ	พันเอก สิทธิศักดิ์ เจนบรรจง
วัน เดือน ปีเกิด	3 กรกฎาคม 2515
ประวัติสำเร็จการศึกษา	
พ.ศ. 2533	โรงเรียนวชิราวุธวิทยาลัย
พ.ศ. 2535	โรงเรียนเตรียมทหาร
พ.ศ. 2540	โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2547	ผู้บังคับกองร้อยจู่โจมที่ 1 กองพันทหารจู่โจม กรมรบพิเศษที่ 3
พ.ศ. 2552	หัวหน้าฝ่ายยุทธการ กองพลทหารราบที่ 15
พ.ศ. 2553	ผู้บังคับกองพันทหารราบที่ 3 กรมทหารราบที่ 153
พ.ศ. 2557	เสนาธิการกรมทหารราบที่ 153
พ.ศ. 2558	ผู้บังคับการกรมทหารพรานที่ 41
พ.ศ. 2562	รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 5
พ.ศ. 2563	รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 153

ตำแหน่งปัจจุบัน

พ.ศ. 2563 - ปัจจุบัน รองผู้บังคับการกรมทหารราบที่ 153

